

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06803/2021-ERU
Č. j. 06803-3/2021-ERU

V Ostravě dne 15. prosince 2021

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad (dále také jen „Úřad“) jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve společném příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ve smyslu ust. § 140 správního řádu, vedeném pod sp. zn. OSR-06803/2021-ERU s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Realitní kancelář L & L s.r.o.**,
se sídlem Cyrila a Metoděje 66, 441 01 Podbořany, IČO: 273 38 410,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost Realitní kancelář L & L s.r.o., se sídlem Cyrila a Metoděje 66, 441 01 Podbořany, IČO: 273 38 410 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách**, kterého se dopustil tím, že jako prodávající v rozporu s ust. § 6 odst. 1 písm. c) téhož zákona požadoval v cenové lokalitě „Podbořany – B. Smetany 878“ za rok 2018 výslednou cenu tepelné energie, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen, když v rozporu s ust. bodu (2.6) cenového rozhodnutí č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí“) ve spojení s poznámkou č. 19 přílohy č. 3 cenového rozhodnutí nezohlednil v položce „Opravy a údržba“ výnosy obdržené za správu tepelného hospodářství v celkové poměrové výši připadající na předmětnou cenovou lokalitu 30 024 Kč, čímž do výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad ve výši 30 024 Kč.

II.

Podle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ukládá **pokuta ve výši**

30 000 Kč (slovy: třicet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 55121.

III.

Podle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení ukládá opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu uvedeného ve výroku I. tohoto příkazu spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu vytvořit opravnou kalkulaci

výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 cenové lokality „Podbořany – B. Smetany 878“, která nebude obsahovat ekonomicky neoprávněné náklady v celkové výši 30 024 Kč bez DPH podle výroku I. tohoto příkazu, a na jejím základě provést s tehdejšími odběrateli tepelné energie v uvedené cenové lokalitě vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 spolu s příslušnou sazbou DPH a současně v povinnosti doložit splnění uvedených povinností Energetickému regulačnímu úřadu ve lhůtě 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu.

O d ů v o d n ě n í

I. Kontrolní zjištění

- [1] Kontrola byla zahájena dne 20. listopadu 2021 na základě doručeného Oznámení o zahájení kontroly z téhož dne, č. j. 10203/2020-ERU účastníku řízení.
- [2] V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě, kterých vyhotovil dne 3. prosince 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 09489-11/2019-ERU.
- [3] V závěru tohoto protokolu bylo uvedeno, že kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie v roce 2018 porušil cenové předpisy tím, že požadoval cenu tepelné energie za rok 2018 v cenové lokalitě „Podbořany - B. Smetany 878“ jejíž výše není v souladu s podmínkami věcného usměrňování podle ust. § 6 zákona o cenách, a to tím, že do kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 nezahrnul výnosy obdržené za správu tepelného hospodářství.
- [4] S výše uvedeným protokolem a výsledky provedené kontroly byl účastník řízení prokazatelně seznámen doručením uvedeného protokolu, tj. dne 17. května 2021. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole uplatnil účastník řízení námitky doručené Úřadu dne 28. května 2021, které byly zamítnuty.

II. Popis skutkového stavu

- [5] Účastník řízení podniká v oblasti výroby a rozvodu tepelné energie na území města Podbořany na základě licence č. 310806718 na výrobu tepelné energie a licence č. 320806719 na rozvod tepelné energie udělené Úřadem.
- [6] Účastník řízení provozuje zdroj tepelné energie pod názvem „Kotelna ul. B. Smetany“ na adrese Bedřicha Smetany 878, 441 01 Podbořany s celkovým tepelným výkonem 1,770 MW. Dodávka je v předmětné cenové lokalitě distribuovaná teplovodním potrubím o celkové délce 0,052 Km s přenosovou kapacitou 1,290 MWt. Účastník řízení provozuje několik blokových kotelen, přičemž pro „Kotelnu ul. B. Smetany“ činí podíl uplatněných nákladů 13,9 % z celkových nákladů.
- [7] Z kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 obsažené ve spise pod č. j. 10203-3/2020-ERU vyplývá, že účastník řízení za uskutečněné dodávky tepelné energie v roce 2018 v celkovém množství [REDAKCE] GJ dosáhl tržeb ve výši [REDAKCE] Kč.
- [8] Z kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 dále vyplývá, že účastník řízení v položce označené jako „Oprava a údržba“ uplatnil náklady ve výši 152 139 Kč. Tyto náklady byly evidovány na nákladovém účtu č. [REDAKCE] a jsou složeny z nákladů na správu blokové kotelny a dále z nákladů na telefon, na poštovné a na zákonné pojištění. Výnosy v této položce nebyly uplatněny žádné.

[9] Kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 v kontrolované cenové lokalitě je uvedena v následující Tabulce č. 1.

Tabulka 1: Kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2018

Položka	[Kč bez DPH]	[Kč bez DPH/GJ]	Podíl na ceně [%]
1. Proměnné náklady			
1.1 Palivo			
1.2 Nákup tepelné energie			
1.3 Elektrická energie			
1.4 Technologická voda			
1.5 Ostatní proměnné náklady			
2. Stálé náklady			
2.1 Mzdy a zákonné pojištění			
2.2 Opravy a údržba			
2.3 Odpisy			
2.4 Nájem			
2.5 Leasing			
2.6 Zákonné rezervy			
2.7 Výrobní režie			
2.8 Správní režie			
2.9 Úroky z úvěru			
2.10 Ostatní stálé náklady			
3. Zisk			
Celkem stálé náklady a zisk			
Celkem náklady a zisk			
Množství tepelné energie [GJ]			
Cena bez DPH [Kč/GJ]			
Cena včetně DPH [Kč/GJ]			

[10] Účastník řízení uzavřel dne 20. listopadu 2013 smlouvu o nájmu kotelen s Městem Podbořany, se sídlem 44101 Podbořany, Mírová 615, IČO: 002 65 365 (dále jen „město Podbořany“) obsaženou ve spise pod č.j. 10203-10/2020-ERU, která v bodě 4 vedle specifikací povinností účastníka řízení v pozici nájemce sjednává povinnost města Podbořany v roli vlastníka předmětu nájmu hradit účastníku řízení měsíční poplatek za správu tepelného hospodářství ve výši [REDACTED] Kč. Tento poplatek je účastníku řízení poskytován za péči o předmět nájmu a za plnění dalších povinností vyplývajících ze smlouvy o nájmu.

III. Právní hodnocení

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Zákon o cenách nebyl po spáchání vytýkaného jednání účastníka řízení novelizován, proto posoudil jednání účastníka řízení podle aktuální právní úpravy (tj. zákona o cenách).

III. I. Obecný právní rámec

- [13] Podle ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, Úřad (i) vykonává působnost při uplatňování, regulaci, sjednávání a kontrole cen v oblasti energetiky, (ii) vydává právní předpisy pro regulaci, sjednávání a kontrolu cen v oblasti energetiky a (iii) vydává rozhodnutí o regulaci cen včetně pravidel pro klíčování nákladů, výnosů a hospodářského výsledku regulovaných a neregulovaných činností.
- [14] Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.
- [15] Podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení (i) maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo (ii) maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo (iii) závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.
- [16] K provedení ust. § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává Úřad cenová rozhodnutí. V daném případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2018, bylo účinné cenové rozhodnutí Úřadu č. rozhodnutí č. 4/2015 ze dne 6. listopadu 2015, kterým se mění cenové rozhodnutí č. 2/2013 ze dne 1. listopadu 2013, k cenám tepelné energie (tj. cenové rozhodnutí).
- [17] Z ust. bodu (1.1) cenového rozhodnutí vyplývá, že se ceny tepelné energie regulují způsobem věcného usměrňování cen, přičemž do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu (zákona o dani z přidané hodnoty).
- [18] Podle ust. bodu (1.3) cenového rozhodnutí se ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie rozumí ekonomicky oprávněné náklady (podle ust. § 2 zákona o cenách) nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Veškeré uplatňované ekonomicky oprávněné náklady zahrnuje dodavatel do ceny tepelné energie. Zároveň jsou v příloze č. 1 cenového rozhodnutí uvedeny některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše.
- [19] Z výše vedeného tedy vyplývá, že aby mohl dodavatel tepelné energie uplatnit některé náklady do ceny tepelné energie, musí tyto náklady přímo souviset s výrobou nebo rozvodem tepelné energie, a současně se musí jednat o nezbytný náklad uplatněný pouze v oprávněné výši.
- [20] Bod (2.6) cenového rozhodnutí stanovuje, že předkládá-li dodavatel kalkulace ceny tepelné energie cenovému kontrolnímu orgánu, předkládá vždy všechny kalkulace za cenovou lokalitu pro odběrná místa při jejich rozdělení podle bodu (2.2) ve struktuře a obsahu podle přílohy č. 3 tohoto cenového rozhodnutí, přičemž odpovídá za správné sestavení kalkulace a uvedení úplných a pravdivých údajů.
- [21] Podle přílohy č. 3 cenového rozhodnutí poznámky 19 platí, že se případné výnosy zahrnují do příslušných položek kalkulace jako záporné hodnoty.

III. II. Právní posouzení skutku

- [22] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2018 výrobcem a dodavatelem tepelné energie v kontrolované cenové lokalitě,

příčemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupoval účastník řízení jako prodávající.

- [23] Účastník řízení na základě smlouvy o nájmu kotelen obsaženou ve spise pod č.j. 10203-10/2020-ERU dostával od města Podbořany každý měsíc poplatek za správu tepelného hospodářství ve výši [REDACTED] Kč. Z vystavených faktur účastníkem řízení obsažených ve spise pod č.j. 10203-5/2020-ERU a pod č.j. 10203-7/2020-ERU vyplývá, že účastník řízení za rok 2018 obdržel poplatky za správu tepelného hospodářství v celkové výši [REDACTED] Kč.
- [24] Z výsledné kalkulace cen tepelné energie a rovněž z vyjádření účastníka řízení ze dne 15. ledna 2021 obsaženého ve spise pod č.j. 10203-7/2020-ERU vyplývá, že poplatky za správu tepelného hospodářství nebyly v ceně tepelné energie v roce 2018 zahrnuty.
- [25] Poplatek za správu tepelného hospodářství, který účastník řízení od města Podbořany obdržel v celkové výši [REDACTED] Kč, představuje výnos účastníka řízení z pronajatého majetku, který měl být na základě bodu (2.6) cenového rozhodnutí ve spojení s poznámkou 19 přílohy č. 3 cenového rozhodnutí do ceny tepelné energie zahrnut v položce „oprava a údržba“ jako záporná hodnota.
- [26] Účastník řízení do ceny tepelné energie v roce 2018 zahrnul všechny provozní náklady spojené s kotelnou, přičemž nezohlednil poplatky města Podbořany, které mu za tuto správu byly vypláceny, čímž navýšil výslednou cenu tepelné energie.
- [27] Z hlediska bodu (1.1) a (1.3) cenového rozhodnutí lze neuplatnění výnosu z pronajatého majetku v rámci ceny tepelné energie za rok 2018 považovat za ekonomicky neoprávněné náklady v ceně tepelné energie, a to ve výši 30 024 Kč připadající poměrem 13,9 % na předmětnou cenovou lokalitu.

III. III. Formální a materiální stránka přestupku

- [28] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 požadoval cenu, jejíž výše není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách, když v rozporu s ust. bodu (1.1) a (1.3) a ust. bodu (2.6) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem 19 přílohy č. 3 cenového rozhodnutí v dotčené cenové lokalitě neuplatnil výnosy z pronajatého majetku ve výši připadající na předmětnou cenovou lokalitu 30 024 Kč.
- [29] V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného přestupku.
- [30] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.
- [31] V souvislosti s tím Úřad uvádí, že věcné usměrňování cen je velmi důležitým nástrojem, jehož smyslem je přesné nastavení pravidel a podmínek věcného usměrňování nastaveného podle přísných kritérií, ke kterým jsou pak dodavatelé při výkonu své podnikatelské činnosti povinni přistupovat s maximální obezřetností a opatrností při jejich dodržování. V případě, že nejsou tyto podmínky a tento postup ze strany dodavatele tepelné energie dodrženy, může mít následné protiprávní jednání

výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele. Dodavatelé tepelné energie zabývající se prodejem tepelné energie tak musí bezpodmínečně dodržovat a také zajistit dostatečnou a odbornou kontrolu před vyúčtováním odběratelům.

- [32] Úřad upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplařství je považováno za tzv. odvětví s přirozeným monopolem, neboť v naprosté většině lokalit má dodavatel tepelné energie monopolní postavení bez možnosti změny způsobu vytápění, aniž by taková změna nevyžadovala významné investice na straně odběratelů tepelné energie.
- [33] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména obecně vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [34] V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení zájmu společnosti na ochraně odběratelů tepelné energie, tím že účastník řízení v roce 2018 porušil cenové rozhodnutí, když v rozporu s cenovým rozhodnutím kalkuloval cenu tepelné energie v dotčené cenové lokalitě, do které zahrnul ekonomicky neoprávněné náklady, resp. nezohlednil výnosy z pronajatého majetku, a takto kalkulované ceny požadoval po svých tehdejších odběratelích.
- [35] Správní orgán má tak za prokázané, že byla naplněna i materiální stránka přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť byl narušen zájem společnosti na ochraně odběratelů tepelné energie a účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se dopustil jednáním popsáním ve výroku I. tohoto příkazu.

III. IV. Odpovědnost za přestupek

- [36] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [37] Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z jeho deliktů odpovědnosti dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Nicméně žádné okolnosti, které by bylo možné pod toto ustanovení podřadit, účastník řízení v rámci správního řízení (ani v rámci kontroly) neuvedl. Správní orgán má tedy i nadále za to, že pokud by si účastník řízení počínal dostatečně bděle, nedošlo by k porušení vytýkaného ustanovení.
- [38] Správní orgán tak na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil svým jednáním přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, a to jednáním popsáním ve výroku I. tohoto příkazu. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení správního trestu.

III. V. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [39] Dne 28. května 2021 byly Úřadu doručeny námítky účastníka řízení proti protokolu o kontrole č. K010421 obsažené ve spisu pod č.j. 10203-14/2020-ERU (dále jen „námítky“). V námítkách účastník řízení uvádí, že pokud by výnos zohlednil v kalkulaci výsledné ceny jako minusovou položku, byl by nucen z finančních důvodů navýšit o tuto částku zisk v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie. Výsledná kalkulace ceny tepelné energie by byla potom formálně správně a konečný výsledek by byl ekvivalentní.

- [40] K této námitce správní orgán uvádí, že účastník řízení je povinen postupovat podle cenových předpisů při tvorbě ceny tepelné energie. Cenové předpisy stanovují že se ekonomická oprávněnost nákladů v ceně tepelné energie se hodnotí nezávisle na hodnotě uplatněného zisku do ceny tepelné energie. Ekonomicky neoprávněným nákladem v ceně tepelné energie je náklad, který nesplňuje stanovená kritéria a který navyšuje cenu tepelné energie o částku, která byla uplatněná v rozporu se závaznými podmínkami cenové regulace a kterou museli odběratelé tepelné energie uhradit v ceně tepelné energie navíc. Účastník řízení uplatnil do ceny tepelné energie v roce 2018 neoprávněný náklad ve výši 30 024 Kč, když do položky „oprava a údržba“ nepromítl výnos z pronajatého majetku podle bodu (2.6) cenového rozhodnutí ve spojení s poznámkou č. 19 přílohy č. 3 cenového rozhodnutí.
- [41] Účelem zisku v ceně tepelné energie je tvorba finančních zdrojů na další rozvoj dodavatele tepelné energie, nikoliv účel pokrytí sporných nákladů nebo nákladů, které nemohou být v ceně tepelné energie na základě cenových předpisů uplatněny. Účastník řízení si v roce 2018 určil výši zisku 25,01 Kč/GJ, a její navýšení o výnosy by bylo nedůvodné.

IV. Uložení správního trestu

- [42] Ve správním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, za který Úřad ukládá pokutu.
- [43] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [44] Jelikož zákon o cenách neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.
- [45] Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku příležitý, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [46] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [47] Za přestupek dle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, uloží pokuta ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč.
- [48] Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o cenách nepřiměřený majetkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace.
- [49] Správním orgánem bylo prokázáno, že účastník řízení zahrnul do ceny tepelné energie za rok 2018 v kontrolované cenové lokalitě ekonomicky neoprávněné náklady celkem ve výši 30 024 Kč bez DPH a takto navýšenou cenu požadoval po svých odběratelích. Účastník řízení tedy požadoval cenu vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace. Tyto ekonomicky neoprávněné náklady

je tak ve smyslu výše uvedeného ustanovení nutno chápat jako nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení, kdy díky promítnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do ceny došlo k navýšení ceny tepelné energie za rok 2018 v dané cenové lokalitě. Správní orgán uzavírá, že v případě protiprávního jednání účastníka řízení byl nepřiměřený majetkový prospěch v rámci vedeného správního řízení prokazatelně zjištěn ve výši 30 024 Kč bez DPH.

- [50] Správní orgán přihlédl při stanovení výměry pokuty za přestupek podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [51] Vzhledem k uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky. Neoprávněně navýšená částka účastníkem řízení představuje sumu, kterou byli odběratelé tepelné energie povinni v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení při vyúčtování zaplatit. S ohledem na neoprávněně navýšení částky správní orgán konstatuje, že tato okolnost závažnost přestupku zvyšuje.
- [52] Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání přestupku ze strany účastníka řízení. Úřad není přesně schopen určit, zda zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné ceny tepelné energie bylo ze strany účastníka řízení účelovým porušením právní povinnosti, či se jednalo o porušení v důsledku nedbalosti způsobené například nedůkladnou účetní kontrolou výsledné ceny tepelné energie za rok 2018. Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán při posuzování způsobu spáchání přestupku nedošel k jednoznačnému a prokazatelnému závěru, přihlížel při výměře výše pokuty k této skutečnosti k jako polehčující okolnosti.
- [53] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného správního řízení, v němž by bylo pravomocně rozhodnuto o vině účastníka řízení za porušení ustanovení zákona o cenách ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.
- [54] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [55] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z nichž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt (přestupek) je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlédnout, což také správní orgán činí.
- [56] V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

- [57] Správní orgán při zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z listin založených ve Sbírce listin Veřejného rejstříku. Účastník řízení si neplní povinnosti zveřejňovat ve Sbírce listin Veřejného rejstříku informace o svých majetkových poměrech, poslední zveřejněná je Rozvaha ke dni 31. prosince 2018, ze které vyplývá, že účastník řízení v roce 2018 dosáhl výsledku hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč.
- [58] Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [59] Vzhledem k výše uvedenému a na základě zohlednění všech otázek a okolností daného případu, dále pak s přihlédnutím ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem, majetkovým poměrům účastníka řízení, byla účastníku řízení pokuta uložena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. ve výši jednonásobku zjištěného nepřiměřeného majetkového prospěchu posuzovaného protiprávního jednání účastníka řízení (v tomto případě zaokrouhleného tzv. „směrem dolů“ na celé koruny, což správní orgán považuje za postup ve prospěch účastníka řízení), tedy na samotné spodní hranici možné zákonné sazby dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- [60] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a též energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta uložena ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

V. Uložení opatření k nápravě

- [61] Podle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona ukládá Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů dle ust. § 18 odst. 1 téhož zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění.
- Opatření**
k nápravě tedy slouží k zajištění toho, že jednání určitého subjektu, resp. protiprávní stav, který byl tímto jednáním způsoben, bude uvedeno do souladu s právními normami. Jinými slovy, slouží k zajištění plnění veřejnoprávních povinností jeho adresáta.
- [62] Základními podmínkami pro uložení opatření k nápravě je existence stavu, který lze hodnotit jako protiprávní, a přičitatelnost tohoto stavu subjektu, jemuž má být opatření k nápravě uloženo. Správní orgán má za to, že obě základní podmínky jsou splněny, neboť protiprávní stav byl způsoben tím, že účastník řízení požadoval po odběratelích cenu tepelné energie za rok 2018, jejíž výše byla v rozporu s cenovými předpisy. Jelikož protiprávní stav nastal aktivním jednáním účastníka řízení, tak zároveň nemůže být pochyb o přičitatelnosti tohoto stavu účastníkovi řízení jako jeho původci. S ohledem na uvedené proto správní orgán vyhodnotil, že je potřeba opatření k nápravě uložit, jelikož je namístě vzniklý protiprávní stav odstranit.
- [63] Ve správním řízení je tak účastníkovi řízení výrokem III. tohoto příkazu uloženo opatření k nápravě spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu vytvořit opravnou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za příslušný rok

pro kontrolovanou cenovou lokalitu, která nebude obsahovat ekonomicky neoprávněné náklady podle výroku č. I tohoto příkazu v celkové výši 30 024 Kč bez DPH, a na jejím základě provést s odběrateli v uvedené cenové lokalitě vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za rok 2018 spolu s příslušnou sazbou daně z přidané hodnoty a současně v povinnosti doložit splnění uvedených povinností Úřadu ve lhůtě 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu.

- [64] Správní orgán má současně za to, že lhůta ke splnění opatření k nápravě v délce 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu je vzhledem k náročnosti postupu, který musí účastník řízení vykonat pro splnění opatření k nápravě, přiměřená a dostačující.
- [65] Správní orgán odůvodňuje délku této lhůty též v návaznosti na znění ust. § 16 vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů. V ust. § 16 odst. 1 citované vyhlášky se uvádí, že dodavatel tepelné energie provádí odběrateli bezplatně vyúčtování dodávky tepelné energie nejméně jednou za kalendářní rok, a to k 31. prosinci kalendářního roku, který je posledním dnem vyúčtovacího období. Vyúčtování dodávky tepelné energie, resp. doklad o vyúčtování dodávky tepelné energie, za kalendářní rok poskytuje dodavatel odběrateli nejpozději do 28. února následujícího kalendářního roku, pokud se s odběratelem nedohodne jinak. V ust. § 16 odst. 2 výše uvedené vyhlášky se pak uvádí, že je-li vyúčtovací období, resp. zúčtovací období, kratší než kalendářní rok, provede dodavatel tepelné energie vyúčtování dodávky tepelné energie vždy k poslednímu dni tohoto vyúčtovacího období, nejpozději do konce následujícího měsíce.
- [66] Jelikož ust. § 16 odst. 1 výše uvedené vyhlášky počítá se lhůtou fakticky 59 dnů ode dne skončení kalendářního roku („do 28. února následujícího kalendářního roku“) pro provedení vyúčtování za celý kalendářní rok, má správní orgán za to, že bylo-li účastníku řízení uloženo opatření k nápravě spočívající v povinnosti vytvoření opravné kalkulace výsledné ceny za rok 2018, a v provedení vyúčtování výsledné ceny tepelné energie za příslušný rok, že lhůta 90 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu je přiměřená.
- [67] Téhož názoru je správní orgán ve vztahu k další části uloženého opatření k nápravě, tj. v povinnosti účastníka řízení doložit splnění uvedené povinnosti Úřadu ve lhůtě 90 dnů od právní moci tohoto příkazu. Tedy, že i tato lhůta je přiměřená.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Andrea Chutná, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží: Realitní kancelář L & L s.r.o.